
Andries Jan Kroese

MINNEORD

HANS OLAV MYHRE

TOR FLØRENES

LARS ERIK STAXRUD

JON OTTO SUNDHAGEN

Det var med sorg vi mottok budskapet om at vår kjære venn og kollega professor Andries Jan Kroese sovnet stille inn 30. november, 84 år gammel. Andries var født i 1941 i Surabaya på Java, som den gang var styrt av Nederland. Hans far var sjøkaptein og omkom i 1942 da skipet hans ble torpedert. Nederlendere ble tatt til fange av japanerne, og Andries og moren ble sendt til konsentrasjonsleiren Lampersari på Java. Her tilbrakte de tre og et halvt år. At de overlevde dette oppholdet, betraktet Andries nærmest som et mirakel. Minnene fra konsentrasjonsleiren fulgte ham livet ut, ikke som bitterhet, men som et stille alvor. Det preget nok både livssynet og evnen til empati.

Den lille familien slo seg ned i Amersfoort i Nederland. Andries studerte medisin i Groningen og ble uteksaminert i 1965. I 1968 flyttet han til Norge og fikk først stilling på Rana sykehus, før han i 1971 kom til kirurgisk avdeling ved Aker sykehus. Bortsett fra et tre års opphold ved Kirurgisk avdeling A, Rikshospitalet, var Andries knyttet til Aker sykehus inntil han gikk av med pensjon i 2006.

Andries var spesialist i generell kirurgi, i torakskirurgi og i karkirurgi. Han forsvarte doktorgraden i 1977 og mottok senere H.M. Kongens gullmedalje for forskning innen karsystemet. Fra 1992 var Andries professor i karkirurgi og leder av karavdelingen på Aker. Han bygget opp en solid avdeling med sterke støttefunksjoner i sirkulasjonsfysiologi og vaskulær intervensjonsradiologi og var sentral i etableringen av landets første hybridstue. Han var en avholdt lærer, foreleser og ph.d.-veileder for en rekke yngre kolleger. Selv om han stimulerte til akademisk utvikling og kirurgisk innovasjon, satte han alltid pasienten i sentrum. Vi som arbeidet med ham, vil også huske ham for kirurgisk dyktighet og beslutsomhet.

Andries var en av initiativtakerne til stiftelsen av Norsk karkirurgisk forening og var i mange år redaktør i tidsskriftet Karkirurgen. Han var styremedlem i European Society for Vascular Surgery og i Norsk karkirurgisk forening, der han senere ble æresmedlem. Han ble ofte invitert som foredragsholder i internasjonale fora og deltok ved flere utredninger om karkirurgi.

Man kunne alltid stole på Andries som en god og pålitelig venn. Han hadde en naturlig autoritet og integritet og sto rakrygget inne for sine meninger. Med sin allsidige begavelse ble han tidlig opptatt av østens filosofi, særlig det buddhistiske tankesettet. Han fordypet seg i mindfulness/oppmerksomhetstrening, og ble i nordisk sammenheng en pioner. Her hadde han et imponerende internasjonalt kontaktnett, arrangerte kurs og skrev en rekke bøker om emnet.

Det er naturlig at Andries var knyttet til sjøen. I sine tidlige år i Norge var han en ivrig seiler. Etter hvert ble somrene tilbrakt på den kjære hytta på Marivold ved Grimstad, der han nøy utsikten over Skagerak og lyttet til bølgesuset.

Andries etterlater seg et stort savn i karmiljøet. Tankene våre går til hans kjære hustru Grete og familien.

Publisert: 18. desember 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0777

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.